

EMMI – Köznevelés-fejlesztési stratégia

2. melléklet a /2013. számú kormány-előterjesztéshez

A Köznevelés-fejlesztési stratégia az Európai Unió Európa 2020 stratégiájának kiemelt célkitűzéseivel összhangban a magyar köznevelés helyzetét is értékelve kijelöli az ágazat fejlesztési irányait a 2014-2020 közötti időszakra. A Köznevelés-fejlesztési stratégia főbb vezérelvei közé tartozik egyebek mellett a tanulói tárgyi tudás, a készségek, képességek szintjének emelése, fejlesztése, a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel, az új tantervi-tartalmi szabályozóknak megfelelő taneszközök fejlesztése, bevezetése, elterjesztése, a felzárkózás támogatása, az innováció és a tehetség támogatása a köznevelés minden szintjén, a pedagógusképzés fejlesztése és a szakmai fejlődésének biztosítása. Kiemelt szerepet tulajdonít a stratégia a korai iskolaelhagyás arányának csökkentését célzó intézkedéseknek és a befogadó nevelés támogatásának.

Az új tantervi-tartalmi szabályozóknak megfelelő taneszközök fejlesztése, bevezetése, elterjesztése

A beavatkozás az alábbi problémák megoldására irányul

A magyar köznevelés hagyományosan taneszközvezérelt, azaz sokkal nagyobb mértékben hatnak a pedagógiai gyakorlatban a tankönyvek, mint az azok fejlesztését meghatározó szabályozók, tehát az e területen történő változások elodázása jelentős ellenhatást válthat ki a köznevelési átalakítására.

A hazai taneszköz-fejlesztés rendszere korábban alapvetően piacvezérelt, a piaci cégek üzletpolitikája által meghatározott, illetve esetenként központi megrendelésekkel moderált területe volt. A tankönyv-és taneszköz-fejlesztés irányait és célterületeit leginkább a profitorientált gazdasági társaságok saját üzletpolitikája határozta meg, az egyes területeken határtalan mennyiségben rendelkezésre álló, másutt elérhetetlen taneszközök minősége rendkívül változó képet mutat.

A 2011 végén hatályba lépett új köznevelési törvény és az annak megfelelően kiadott új tartalmi szabályozók (NAT és kerettantervek, irányelvek) új irányokat szabtak a pedagógiai gyakorlat és az iskolák számára, amelyet a jelenleg működő hazai taneszköz-fejlesztés rendszere nem teljesen követ. Előtérbe került a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal, az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kapott a nevelés területe, és központilag meghatározott egységes követelményrendszer került kialakításra. A megújított szakpolitikai célrendszer meghatározó eszközként tekint a tankönyvek, tartalomhordozók világára, és az állam nagyobb szerepet és felelősséget kíván vállalni a tankönyvkiadás és tankönyvellátás egységesítésében és minőségi fejlesztésében.

Az új tartalmi szabályozókban olyan új pedagógiai, módszertani, didaktikai, illetve néhány esetben új pszichológiai paradigmák és eljárások hatják át a műveltségi területek fejlesztési feladatait és közműveltségi tartalmait, amelyekre a taneszközpiac még nem reagált kellőképpen. Az új tartalmi szabályozóknak megfelelő taneszközök nem állnak megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezésre a köznevelés szereplői számára.

Az elmúlt tervezési időszakban megkezdett fejlesztések eredményeként az új követelményeknek megfelelő termékek csak az oktatási szakaszok kezdő évfolyamai számára készültek el, így szükségszerű a TÁMOP 3.1.2/B konstrukció keretében megkezdett fejlesztések folytatása.

A beavatkozás az alábbi átfogó és specifikus célokon alapul

- Minőségi, fenntartható és hatékony köznevelés.
- A köznevelési rendszer megújításából következő tartalmi módszertani változások érvényesítésének támogatása

A beavatkozás a következő hazai stratégiai dokumentumok céljaihoz járul hozzá

- Köznevelési törvény
- Tankönyvpiaci törvény
- Nemzeti alaptanterv
- Kerettantervek
- Digitális megújulás cselekvési terv

A beavatkozás tartalmának leírása

A beavatkozás konkrét céljai:

- a hagyományos és modern taneszközök fejlesztéseinek összehangolása
- új fejlesztésű taneszközök bevezetésének, elterjesztésének támogatása

A beavatkozás eszközei

A beavatkozás keretében sor kerül a hagyományos és modern taneszközök fejlesztéseinek összehangolására annak érdekében, hogy elkerüljük a párhuzamos fejlesztésekből fakadó többletköltségeket, illetve kiaknázzuk a hagyományos és modern eszközök köznevelésünkben való párhuzamos jelenlétéből fakadó szinergikus előnyöket.

Az új tartalmi szabályozóknak megfelelő taneszközök fejlesztésének előkészítése során hazai és nemzetközi kutatások és fejlesztések végrehajtása, taneszköz-koncepciók fejlesztése is megvalósulhat.

A beavatkozás keretében kerülhet sor az új fejlesztésű taneszközök bevezetésének, elterjesztésének támogatására, a hatékony felhasználás körülményeinek megteremtésére.

A beavatkozás célcsoportjának leírása

- A köznevelésben alkalmazott pedagógusok.
- A köznevelésben érintett tanulók és szüleik, gondozóik.
- Taneszközök fejlesztésének előkészítésében, megvalósításában résztvevő vállalatok és szervezetek, közvetítők, valamint ezek munkatársai, szakértői.